

Euroopan unionin osarahoittama

Lapuan Avantosaunahanke

Lapuan avantouimarit ry
Sanna Saarikoski, puheenjohtaja
8.1.2026

Esitys kaupunginvaltuustolle
Hyvinvointia ja vetovoimaa Lapualle

Johdanto kokonaisuuteen

Tässä esityksessä kuvataan Lapuan avantouimarit ry yhdistystoiminta, saunahankkeen kokonaisuus, nykytilanne ja päätösesitys Lapuan kaupungin valtuustolle.

Erilaisia saunoja:

Kevytrakenteinen
puulämmitteinen
tynnyrisauna

Kevytrakenteinen
puulämmitteinen pihasauna

Julkiseen käyttöön soveltuva
lämpöeristetty saunarakennus

Lapuan avantouimarit ry toiminnan perusta

Aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää avantouinnin harrastusta, lisätä kokonaisvaltaisesti hyvinvointia ja terveyttä sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä Lapuan alueella.

Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen: hallitus ja jäsenet tekevät työtä talkoilla.

Taloudellinen vastuu on yhdistyksellä: yhdistys vastaa saunan toteuttamisesta, käyttökuluista, ylläpidosta ja turvallisuudesta.

Saunarakennuksen toteuttamisen rahoitusmalli: talkootyö täydentää julkista tukea.

Yhdistyksen toiminnan käyttökulut katetaan kävijä- ja jäsenmaksuin ja yhdistys täydentää varainhankintaa mm. pienkeräysten ja sponsoreiden avulla

Tavoite: toteuttaa saunahanke suunnitellusti ja tehokkaasti, jotta Lapualaiset ja lähialueen asukkaat saavat pitkään kaivatun hyvinvointipalvelun. Tämän jälkeen yhdistys ylläpitää ja kehittää saunatoimintaa ja harrastusta

Miksi hanke on tärkeä?

Hyvinvointi ja terveys:

avantouinti lisää
jaksamista ja
mielenterveyttä

Yhteisöllisyys:

luo kohtaamispaikan
kaikenikäisille

Lapuan vetovoima ja matkailu:

houkuttelee vierailijoita
ja tukee paikallisia
yrityksiä

Miksi sauna tarvitaan Lapualle?

Saunalle on kysyntää

- Lapualaiset toivovat uutta sauna ja se kiinnostaa myös naapurikuntia ja muita ulkopaikkakuntalaisia
- Lapualle tarvitaan toimiva yleishyödyllinen saunarakennus ympärivuotiseen käyttöön
- Avantouintiharrastuksen suosio on lisääntynyt ja yleisesti kasvussa
- Lisää Lapuan vetovoimaa ja matkailijoiden kiinnostusta

Saunalle on harrastajia

Miten rakennushanke toteutetaan?

Lapuan avantouimarit ry
rakennuttaa
saunarakennuksen
hankkeeseen myönnetyllä
ELY-rahoituksella.

Lapuan avantouimarit ry
rakennuttaa kaikille
avoimen toimivan
yhteissaunan, joka vastaa
käyttäjien tarpeeseen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Hankkeen tilanne

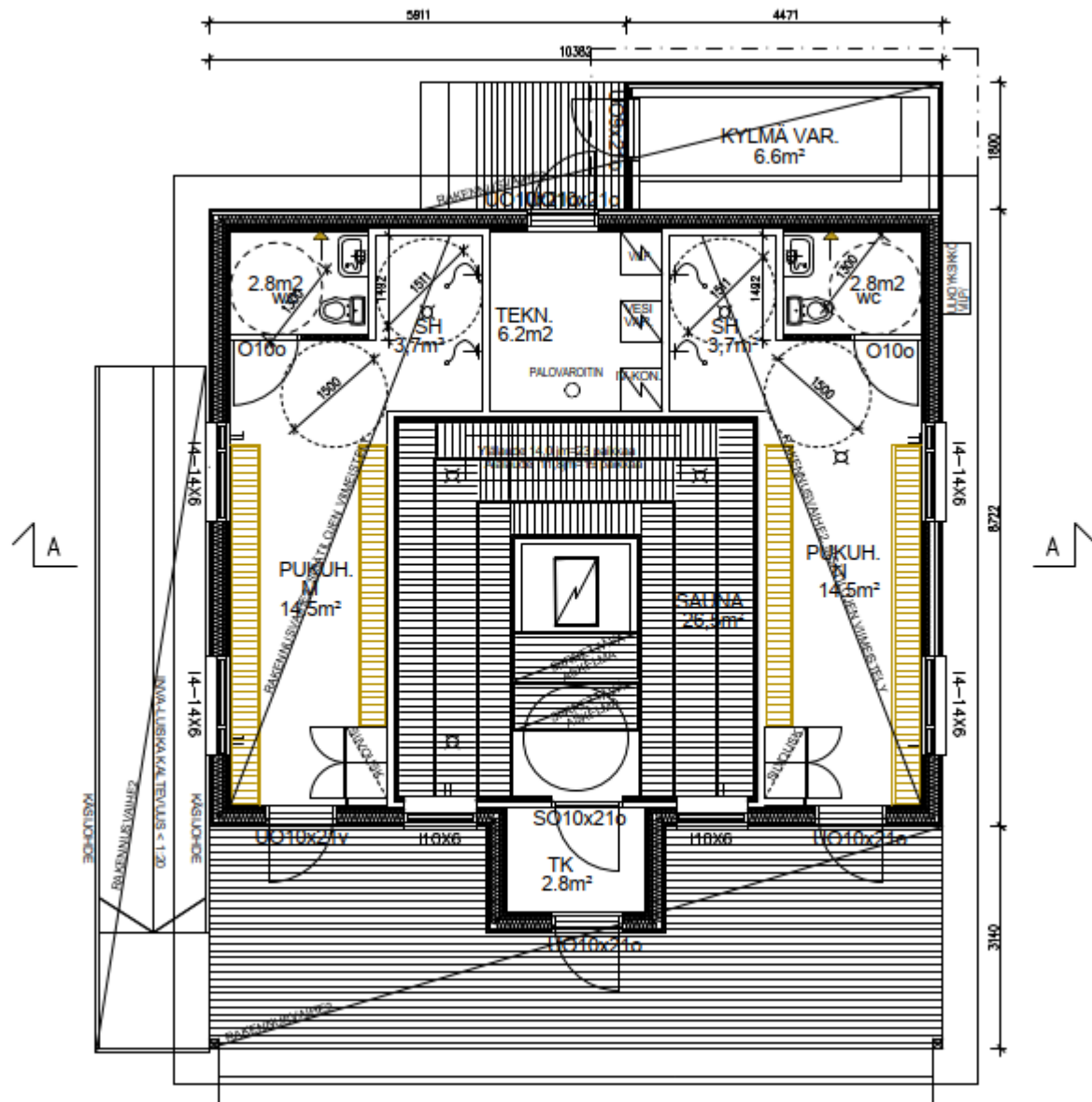
- Hyväksytty kustannusarvio: 304 381 €
- Myönnetty ELY-hanketuki: 219 154,32 €, päätös 2.7.2025, hankenumero: 334782, päätösnumero: 490121
- Lapuan kaupunginhallitus päätti hiihtomajan tontin maa-alueen vuokraamisesta, kokous 21.11.2024 § 330. Kaupunginhallitus on samalla päätöksellä valtuuttanut kaupunginjohtajan allekirjoittamaan vuokrasopimuksen siinä vaiheessa, kun hankerahoitus on myönnetty: [Lapuan avantouimarit ry:n kuntarahoitushakemus saunahankkeeseen | Lapua](#)
- Myönnetty rakennuslupa 3.12.2024, lupatunnus 24-0148-R
- Maanvuokrasopimus on allekirjoitettu (300 m², vuokra-aika 2024–2059)
- Yhdistys pitää rakennushankkeen budjetin hallinnassa toteuttamalla kilpailutuksen julkisena hankintana kokonaisurakkana.

Rakennuspaikaksi valittiin kävijöiden näkökulmasta paras ja saavutettavin rakennuspaikka

- ✓ Kirkasvetinen lampi, jossa vesi vaihtuu luonnollisesti
- ✓ Kustannussyyt: Vesi-, sähkö- ja viemäriverkosto valmiina tontilla
- ✓ Lapualaisille tärkeä sijainti, jolla on pitkä historia. Kiinteistö on rekisteröity vuonna 1962, tilan nimi on Suksimäki
- ✓ Erinomaiset kulkuyhteydet myös autottomille, keskustan läheisyydessä
- ✓ Suojaisa ja rauhallinen sijainti saunomiseen, rauhoittumiseen ja maisemien katseluun
- ✓ Tarvittava talkooväki sitoutuu tämän sijainnin saunarakennuksen toteuttamiseen
- ✓ Valmiit paikoitusalueet ja kaupungin hoidossa oleva piha-alue
- ✓ Parhaat synergiaedut
- ✓ Lähellä monipuolisia kuntoilureittejä. Hiihtoladut, frisbeegolfrata, marjastajat, sienestäjät, polkujuoksijat, MBT- ja alamäkipyöräilijät, kuntoportaot, vakiintuneet lenkkiporukat

Vanha hiihtomajarakennus purettiin pois vuoden 2024 aikana. Uusi saunarakennus rakennetaan hiihtomajan tilalle.

**Paras
rakennuspaikka on
vanhan hiihtomajan
sijainti**

Hiihtomaja
Kiinteistö 408-404-6-155
Tila: Suksimäki
Rekisteröity: 07.02.1962

Hiihtomajan sijainti verrattuna rinnehihtokeskuksen sijaintiin

Vanha hiihtomajan tontti – Valittiin paras vaihtoehto

- ✓ Erinomainen saavutettavuus: lähellä keskustaa, turvalliset kulkuyhteydet myös autottomille (pyöräily, kävely)
- ✓ Luonnonvesi valmiina: kirkasvetinen lampi, jossa vesi vaihtuu luonnollisesti → ei tarvetta erilliselle altaalle
- ✓ Veden laatu ja puhtaanapito: luonnonvesi on ekologinen ja kustannustehokas, ei tarvita kalliita vedenkäsittelyjärjestelmiä. Vesi pysyy puhtaana luonnollisen kierron ansiosta, mikä vähentää mikrobi- ja taudinaiheuttajariskejä.
- ✓ Valmiit verkostot: vesi-, sähkö- ja viemäriyhtymät tontilla → säästää merkittävästi kustannuksia ja nopeuttaa toteutusta.
- ✓ Valmiit paikoitusalueet ja kaupungin hoidossa oleva piha-alue: helppo ja turvallinen pysäköinti.
- ✓ Lähellä kuntoilureittejä ja ulkoilumahdollisuuksia: hiihtoladut, frisbeegolf, polkujuoksu, pyöräilyreitit → synergiaetuja ja lisää käyttäjävirtaa.
- ✓ Hankkeessa tarvittava talkooväki sitoutuu tämän sijainnin saunarakennuksen toteuttamiseen!

Simpsonin rinnehihtokeskus / Kerkän sijainti – Miksi ei valittu:

- ✗ Sijainti kaukana keskustasta: pimeä tie, huono saavutettavuus erityisesti vanhuksille, lapsille ja autottomille → riski kävijämäärille ja yhdistyksen taloudelle → vähentää käyttöä
- ✗ Lampivesi ei sovellu avantouintiin: tyhjennetään talvella rinteiden lumetukseen → ei jatkuvaa käyttöä
- ✗ Ei luonnonvettä: vaatisi kalliin betonialtaan, jonka veden puhtaanapito olisi haastavaa: Tarvitaan jatkuva veden kierrätys ja suodatus
- ✗ Kloori- tai UV-desinfiointi → lisää käyttökustannuksia
- ✗ Mikrobit ja taudinaiheuttajat riski, jos veden laatu ei pysy standardeissa
- ✗ Kustannukset: betoniallas + vedenkäsittelyjärjestelmä + erillinen avantolampi → erittäin kallista
- ✗ Turvallisuus: lasten ja vanhusten pitäisi päästä saunalle esim. polkupyörällä → sijainti ei mahdollista
- ✗ Talkooväkeä ei saa tämän alueen hankkeen toteuttamiseen
- ✗ Rauhaton sijainti saunomiseen, rauhoittumiseen ja maisemien katseluun

Sijaintia ei voi muuttaa → ELY-tuki ja hanke vaarantuvat

Tämän rakennushankkeen sijaintia ei voi siirtää.

Puhelinkeskusteluun viitaten ELY-keskuksen Tapio Sivulan kanssa 8.1.2026: ”***mikäli avantosaunan sijaintia vaihdettaisiin, tulisi yhdistyksen täyttää muutoshakemus ja tällöin hankerahoitus menee kokonaisuutena uudelleen harkintaan.***”

→ **Tällöin riskinä on, että hankerahoitus menetetään.**

Hankerahoitus on myönnetty hiihtomajan tontin sijaintiin. ELY:n päätös on myönnetty 29.4.2025 annetun rahoitussuunnitelman pohjalta. Rahoitussuunnitelmaan on kirjattu, että yhdistys hakee hankkeeseen kaupungilta korottoman väliaikaislainan. Mikäli väliaikaislainaa ei hankkeelle myönnettäisi, yhdistys joutuu perua rahoitushakemuksen.

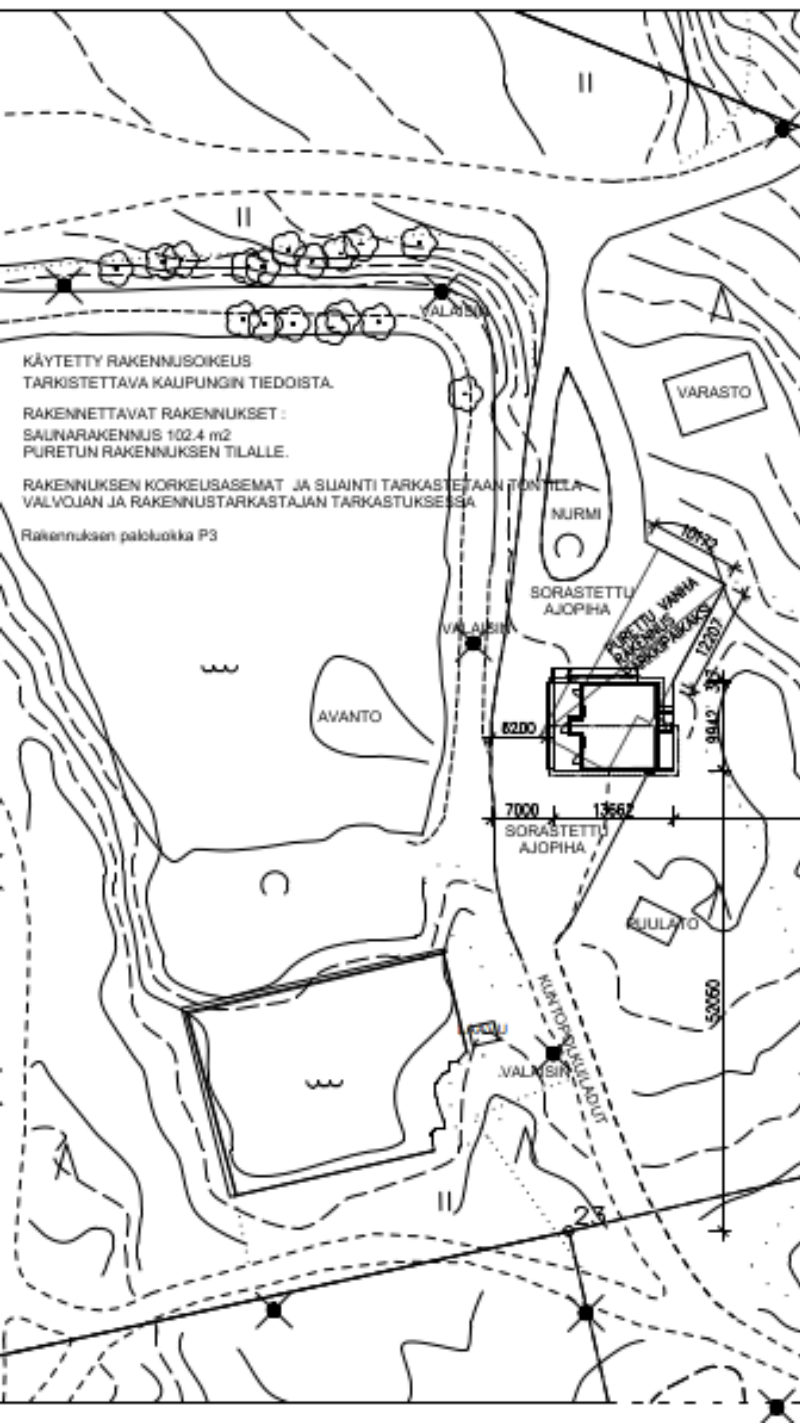
ELY-keskus huomioi tukipäätöstä tehdessään yhdistystoiminnan taloudelliset riskit.

Lapuan avantouimarit ry ei siirrä saunan toteuttamista muuhun sijaintiin.

Talkootyö ja yhdistyksen suorittamat varainkeräykset vaarantuisivat → imagohaitta kaupungille ja yhdistykselle

→ Vanha hiihtomajan tontti on kustannustehokkain, turvallisin ja teknisesti toimivin ja harrastajien toivoma ratkaisu. Rinnekeskuksen sijainti aiheuttaisi merkittäviä lisäinvestointeja ja lisäisi käyttökustannuksia veden puhtaanapidon vuoksi.

Toteutus ja aikataulu

- Rakentaminen alkaa keväällä 2026
- Oltava valmis 31.12.2027 mennessä
- Toteutus kokonaisurakkana, kilpailutus julkinen

Kustannusrakenne ja rahoitus

- Hyväksytty kustannusarvio: 304 381 €
- ELY-tuki: 219 154,32 €
- Kuntarahoitus: 24 350,48 €
- Talkoot: 60 876,20 €
- Haettava koroton väliaikaislaina: 219 154,32 € (ELY-tuen verran → riskitön kaupungille)

HUOM. Ilman Lapuan kaupungin myöntämää väliaikaislainaa hanke ei toteudu!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Jäsenhankinta

Yhdistyksen strategiana on käynnistää jäsenhankinta siinä vaiheessa, kun saunan rakentamiselle on saatu väliaikaislaina kaupungilta ja hanke on kilpailutettu. Näin jäsenille voidaan tarjota aitoa sisältöä ja etuja. **Sauna on kaikille avoin, ei vain jäsenille, ja jäsenhankinta alkaa heti kun hanke varmistuu.**

Tämä lähestymistapa on yhdistyslain (503/1989) mukainen ja vastuullinen suhteessa tuleviin jäseniin.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Käyttökustannukset

Sähkönkulutuksen arviointi perustuu vastaaviin saunakohteisiin, saunan tehoon, saunatilan tilavuuteen ja saunassa käytettyihin materiaalivalintoihin.

Käytämme energiatehokkaita materiaaleja ja älykkäitä ratkaisuja. Yhdistys harkitsee käyttäjämaksujen säätämistä tarpeen mukaan, jotta saunan käyttö kattaa käyttökulut. Tuotto-odotukset perustuvat analyysiin vastaavien liikuntapaikkojen käyttöasteista (ks. Talousarvio).

Kysynnän määrää seurataan ja arvioidaan jatkuvasti ja kysynnän vaihtelut huomioidaan eri vuodenaikoina optimoimalla saunavuorot vastaamaan kysyntää.

Toimiva sauna täydentää Lapuan nykyistä liikuntatarjontaa.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Hankkeen hyödyt kaupungille

- Hyvinvointipalvelu kaikille kaupunkilaisille
- Lisää Lapuan vetovoimaa ja matkailua
- Tukee paikallisia yrityksiä
- Ei rasita kaupungin taloutta rakentamisen toteutuskuluilla (yli 300 000 €) ja pysyvillä käyttökuluilla

**Päätösesitys
kaupunginvaltuustolle**

***Myönnetään Lapuan avantouimarit ry:lle
koroton väliaikaislaina 219 154,32 €
saunahankkeen toteuttamiseksi. Laina
maksetaan takaisin ELY-maksatusten jälkeen.
Kaupungille ei synny pysyviä kustannuksia.***

14. Liitteet

- Hyväksytty rahoituspäätös
- Pohjapiirros
- Leikkauspiirros
- Julkisivupiirros
- Asemapiirros
- Rakennuslupa
- Talousarvio
- Väliaikaislainahakemus
- Yhdistysrekisteriote

